

Der er ingen tvivl om, at hvis olie for mad-programmet blev udmøntet som aftalt, ville ingen iraker behøve at sulte eller lide under mangel på medicin eller medicinsk udstyr.

Faktisk er det sådan, at med FN's resolution 1284 blev loftet for Iraks oliesalg fjernet fuldstændig, og der tilskyndes i resolutionen til, at pengene fra oliesalget bruges til at købe lokalt producerede produkter, hvis det er muligt.

Endvidere har resolutionen betydet, at der er blevet lavet en liste over såkaldte humane genstande, der spænder fra mad, medicin og medicinaludstyr til landbrugs- og undervisningsudstyr. Forsyninger af disse produkter er nu underlagt en hasteprocedure. Det er med andre ord muligt for det irakiske regime at anskaffe mad, medicin og andet udstyr hurtigt og ubureaukratisk, hvis regimet vil. Som oplyst af udenrigsministeren står der 40 mia. kr. i ubrugte midler på Iraks konto, og der ligger for over 1,6 mia. kr. medicin på lager.

Desværre ønsker regimet kun at bruge sin civilbefolkning som gidsler i sin egen kamp for at bryde de internationale sanktioner.

Det er klart, at FN's sanktioner, så langt det er muligt, tilpasses, så de ikke rammer civilbefolkningen, og her er også et arbejde i gang. Men det er lige så klart, at en ophævelse af sanktionerne ikke kan komme på tale, som situationen er. Vi må huske, at baggrunden for sanktionerne er at fastholde Irak på, at landet efter krigen om Kuwait gav afkald på alle sine masseødelæggelsesvåben og langtrækkende raketter.

Formålet var at hindre Saddam Hussein i at føre krig mod sin egen befolkning og mod sine naboer. Ligesom det er Saddam Hussein og hans regime, der er herre over, om befolkningen skal sulte, er det også ham, der bestemmer, om sanktionerne skal ophæves.

Det handler om, at Sikkerhedsrådet via våbeninspektører skal have lejlighed til at fastslå, om Irak har opfyldt sine afrustningsforpligtelser, og det er jo her, problemet er.

Bøjer vi os for afmagten og for Saddam Husseins linje, så undergraver vi mulighederne for, at det internationale samfund, herunder FN, kan opstille og aftale spilleregler for fred og sikkerhed. Samtidig vil Irak med stor sandsynlighed genopruste og på ny være en trussel imod sine naboer og den regionale stabilitet. Hertil kommer hensynet til det shiamuslimske mindretal i det sydlige Irak og det kurdiske mindretal i det nordlige Irak.

Der er ingen tvivl om, at ophævelse af sanktionerne nu vil være en trussel mod disse mindretal. Derfor må mindretallenes fortsatte eksistens sikres, og det håber jeg da vi har sat et arbejde i gang omkring, sådan at den sag er i orden, når forholdet til Irak engang er normaliseret.

Men det kan ikke nægtes, at sanktionerne er problematiske, fordi Saddam Hussein kynisk misbruger dem. Sult og elendighed er omverdenens skyld, siger han. På denne måde har Saddam Hussein urimelige fordele af sanktionerne, men ét er, at en sulten befolkning kan forledes til at tro, at tingene hænger sådan sammen, noget andet er, hvis vi andre også lader os forføre. Derfor er det fortsat vigtigt, at Danmark slutter op bag FN's linje. Jeg tør slet ikke tænke på, hvis hvert land havde sin egen politik i sådan nogle spørgsmål. Men presset og fristelserne er store. Irak tjener flere penge på olie end nogen sinde før, omkring 170 mia. kr. om året.

Der er en åbenlys konkurrence om at levere de produkter, Irak har brug for, og landet får besøg af stribevis af handelsdelegationer. Det Radikale Venstre mener, at det er oplagt, at dansk erhvervsliv også får kontrakter hjem i forbindelse med genopbygningen af dette olierige land. Men det skal være inden for FN's rammer, og det skal være på sigt. Det er ikke her og nu.

Til sidst er jeg glad for, at der er så bred tilslutning til den vedtagelse, som vi også er medfor-slagsstillere til. Og tak til udenrigsministeren for en meget fin redegørelse.

Søren Søndergaard (EL):

Udenrigsministeren gav i sin tale en række ganske udmærkede eksempler på, hvordan den humanitære situation i Irak tager sig ud, og mange af udenrigsministerens betragtninger kan vi i Enhedslisten kun erklære os enige i.

Men som det også er fremgået, er vi, når det gælder den grundlæggende tilgang til spørgsmålet om sanktionerne, uenige i udenrigsministerens frikendelse af sanktionspolitikken, som han dybest set ikke mener, der har været noget galt med. I stedet skælder udenrigsministeren ud på Saddam Hussein for at bruge sanktionerne til egen fordel.

Vi er som nævnt ikke uenige i, at Saddam Hussein udnytter sanktionerne, for selvfølgelig gør han det. Men vi tror nok, at det havde været ret naivt at forestille sig, at han ikke ville have udnyttet sanktionerne til sine egne formål. Vi mener faktisk, at en viden om, at Saddam Hussein selvfølgelig ville forsøge at bruge dem til